

The Holy See

PAPA FRANJO

OPĆA AUDIJENCIJA

Trg sv. Petra
Srijeda, 23. listopada 2024.

[Multimedia]

CIKLUS KATEHEZÂ: DUH I ZARUČNICA. DUH SVETI VODI BOŽJI NAROD USUSRET ISUSU, NAŠOJ NADI

10. „*Duh Sveti – Božji dar*“.

Duh Sveti i sakrament ženidbe

U tekstu koji slijedi uključeni su i nepročitani dijelovi koje se također donosi kao da su izgovoreni.

Draga braćo i sestre, dobar dan!

Prošli put smo objasnili što u Vjerovanju ispovijedamo o Duhu Svetom. Crkva se, međutim, u svom promišljanju nije zaustavila na toj kratkoj ispovijedi vjere. Ono se nastavilo, kako na Istoku tako i na Zapadu, kroz djelovanje velikih otaca i naučitelja. Danas bismo, na poseban način, htjeli pabirčiti neke mrvice učenja o Duhu Svetom koje se razvilo u latinskoj tradiciji, da vidimo kako ono baca svjetlo na sav kršćanski život, a posebno na sakrament ženidbe.

Glavni začetnik tog učenja je sveti Augustin, koji je razvio učenje o Duhu Svetom. On polazi od objave da “ljubav je od Boga” (1 Iv 4, 8). Ljubav pak pretpostavlja jednoga koji voli, jednoga koji je voljen i samu ljubav koja ih spaja. Otac je u Presvetom Trojstvu onaj koji ljubi, izvor i počelo svega; Sin je pak onaj koji je ljubljen, a Duh Sveti je ljubav koja ih združuje [1]. Bog kršćanâ je,

dakle, „jedan“ Bog, ali ne samotni Bog; njegovo jedinstvo je jedinstvo zajedništva i ljubavi. Shodno tome, netko je predložio da se Duh Svetog ne naziva “trećom osobom” jednine Trojstva, već “prvim licem množine”. On je, drugim riječima, Mi, božanski „Mi“ Oca i Sina, veza jedinstva između različitih osoba [2], samo počelo jedinstva Crkve, koja je upravo „jedno tijelo“ koje čini više osoba.

Kao što sam rekao, danas želim s vama posebno razmišljati o tome što Duh Sveti ima reći obitelji. Kakve veze Duh Sveti, na primjer, ima s brakom? Jako mnogo, možda i ono bitno, i pokušat ću objasniti zašto! Kršćanska ženidba je sakrament darivanja muškarca i žene, oni se daruju jedno drugome. To je imao na umu Stvoritelj kad „na svoju sliku stvori... čovjeka, [...] muško i žensko stvori ih“ (*Post* 1, 27). Ljudski je par stoga prvo i osnovno ostvarenje zajedništva ljubavi koje je Trojstvo.

I supruzi također trebaju činiti prvo lice množine, jedan „mi“. Oni trebaju stajati jedno pred drugim kao „ja“ i „ti“, a pred ostatkom svijeta, uključujući djecu, kao „mi“. Kako je lijepo čuti majku kako govori svojoj djeci: „Tvoj otac i ja...“, kao što je Marija rekla Isusu kad su ga kao dvanaestogodišnjaka našli u hramu (usp. *Lk* 2, 48), i čuti oca kako govori: „Tvoja majka i ja“, gotovo kao da su jedna osoba. Koliko je samo djeci potrebno to jedinstvo – oca i majke zajedno – jedinstvo roditelja i koliko samo silno pate kad ga nema! Koliko pate djeca očeva koji se rastaju, koliko samo pate!

Da bi, međutim, odgovarao ovom pozivu, brak treba potporu Onoga koji je Dar, štoviše darivanje samoga sebe u pravom smislu riječi. Tamo gdje Duh Sveti ulazi, ponovno se rađa sposobnost darivanja. Neki su oci Latinske Crkve tvrdili da je Duh Sveti – budući da je međusobno darivanje Oca i Sina u Trojstvu – ujedno razlog radosti koja vlada među njima, te, kad su govorili o njemu, nisu se bojali pritom služiti slikom gesta karakterističnih za bračni život, kao što su poljubac i zagrljaj [3].

Nitko ne kaže da je takvo jedinstvo lak cilj, ponajmanje u današnjem svijetu; ali to je istina o stvarima kakvim ih je Stvoritelj zamislio te je stoga utkano u samu njihovu narav. Može se, zasigurno, činiti da je lakše i brže graditi na pijesku nego na stijeni; ali Isusova prispodoba nam govori kakav je ishod toga (usp. *Mt* 7, 24-27). U ovom slučaju, usto, ta prispodoba nam nije ni potrebna, jer posljedice brakova izgrađenih na pijesku su, nažalost, svima vidljive, a cijenu plaćaju poglavito djeca. Djeca trpe zbog rastave ili kad se roditelji ne vole! Za mnoge se supružnike može reći ono što je Marija rekla Isusu u Kani Galilejskoj: „Vina nemaju“ (*Iv* 2, 3). Duh Sveti je, međutim, taj koji na duhovnoj razini nastavlja činiti čudo koje je Isus učinio tom prigodom, a to je da mijenja vodu navike u novu radost zajedništva. To nije pobožna iluzija: to je ono što je Duh Sveti učinio u mnogim brakovima, kada su supruzi odlučili zazvati ga.

Stoga ne bi bilo z gorega da se, uz pravne, psihološke i moralne informacije koje se tamo pruža, u pripravi zaručnikâ za brak dublje prouči i tu „duhovnu“ pripremu, da se govori o Duhu Svetom koji je tvorac jedinstva. „Između žene i muža prste ne guraj“, kaže talijanska poslovice. Postoji, ipak,

„prst“ koji treba „gurati“ između žene i muža, a to je upravo „prst Božji“ – Duh Sveti!

[1] Usp. sv. Augustin, *De Trinitate*, VIII,10,14)

[2] Usp. H. Mühlen, *Una mystica persona. La Chiesa come il mistero dello Spirito Santo*, Città Nuova, 1968.

[3] Usp. Sv. Hilarije Piktavijski, *De Trinitate*, II,1; Sv. Augustin, *De Trinitate*, VI, 10,11.

U sklopu pozdrava talijanskim vjernicima

[...] Mjesec listopad poziva nas obnoviti djelatnu suradnju u misiji Crkve. Znajte biti misionari evanđelja posvuda, pružajući duhovnu potporu molitve i svoju konkretnu pomoć onima koji se trude donijeti evanđelje onima koji ga još ne poznaju.

Braćo i sestre, molimo za mir! Danas, rano ujutro, dobio sam podatke o broju poginulih u Ukrajini: to je strašno! Rat ne oprašta; rat je poraz od samog početka. Molimo se Gospodinu za mir, da mir udijeli svima, svima nama. I ne zaboravimo Mjanmar; ne zaboravimo Palestinu koja trpi nehumane napade; ne zaboravimo Izrael i ne zaboravimo sve narode koji su u ratu.

Ima nešto, braćo i sestre, što bi nas trebalo plašiti: ulaganja koja danas donose najveću zaradu su tvornice oružja. Zarađivati smrću! Molimo za mir, svi zajedno.

I moj blagoslov svima!